

5. Wnioski

Nie wdając się w przedwczesne oceny nowelizacji odpowiedzialności przedkontraktowej, wprowadzonej rozporządzeniem z dnia 10 lutego 2016 r., należy stwierdzić, że jest to kodyfikacja przełomowa, zważywszy na dotychczasowe szcątkowe regulacje kodeksu cywilnego w zakresie *culpa in contrahendo*. Po raz pierwszy w historii francuskie prawo zobowiązań doczekało się usystematyzowanych przepisów, porządkujących etapy i tryby powstawania umowy. Przejrzysty układ rozdziału II poświęconego tworzeniu umowy ma swój dydaktyczny wymiar, który jest odpowiedzią na potrzebę zwiększenia dostępności francuskiego kodeksu cywilnego.

Kodyfikacja zasad odpowiedzialności z tytułu prowadzonych negocjacji niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia pewności obrotu i spełni rolę dydaktyczną; kodeks cywilny jest wszak dużo łatwiej dostępny dla uczestników obrotu cywilnoprawnego niż orzeczenia zawierające ustalone interpretacje. Tymczasem nie sposób nie zgodzić się z Bénédicte Fauvarque-Cosson, że wprowadzona regulacja ma charakter „kodyfikacji uznania” (ang. *codification of recognition*), która odzwierciedla wypracowane przez lata rozwiązania, co skądinąd ma również pozytywny wydźwięk, gdyż potwierdza rolę orzecznictwa i doktryny jako sprawnego i rzetelnego inicjatora zmian ustawodawczych⁷⁶.

Pozytywnie należy ocenić przypieczętowanie zaproponowanych przez orzecznictwo roszczeń uprawnionego do osoby trzeciej działającej w złej wierze jako realną gwarancję wykonania umowy o pierwszeństwo. Dodatkowo nowoczesna regulacja *actions interrogatoires* niewątpliwie ułatwia współpracę kontraktową.

Trudno jednak stwierdzić, czy nowelizacja ta będzie odpowiadać ambicjom stworzenia kodyfikacji – inspiracji dla całej Europy. Analiza poszczególnych przepisów wskazuje na orientację nowelizacji w stronę prawa krajowego oraz wypracowanej od lat wykładni. Nowelizacja w dużej mierze opiera się na retrospekcji praktyki orzeczniczej i należy oczekiwać na dalszy jej rozwój, który potwierdzi, lub też nie, nowoczesność skodyfikowanych rozwiązań.

Barbara Marlewska

PRE-CONTRACTUAL LIABILITY – REFORM OF THE FRENCH CONTRACT LAW OF 2016

The amendment of the French Civil Code of 2016 is a breakthrough as for the first time the French legislator regulated the rules of pre-contractual liability in the Code. The aim

⁷⁶ B. Fauvarque-Cosson, *Negotiation and Renegotiation...*, s. 35.

of the article is to provide an overview of the main aspects of this reform, in particular the description of the mechanism of *the culpa in contrahendo* liability under French law and the two preparatory agreements introduced to the Code: the preference pact (*pacte de préférence*) and the unilateral promise (*promesse unilatérale*).

The Author discusses the origin of the reform and the codification proposals as well as their impact on the current form of regulation of pre-contractual liability. She also presents the existing interpretative solutions developed by the case law - especially of the *Cour de Cassation* - and the French doctrine of law, and the principles of negotiating with particular attention paid to the fundamental principle of contractual freedom and the obligation to negotiate in good faith expressed in the form of information obligations. The shape of the current regulation has been discussed with reference to the existing case law of the French Supreme Court.

A significant part of the article has been devoted to the codification of two preparatory agreements: the preference act and the unilateral promise, both in terms of their content and liability for their non-performance. The above contracts has been discussed in regard to the existing interpretative context and changes introduced by the amendment.

In conclusion, the Author argues that the codification, even that historically it is groundbreaking, is a „codification of recognition” and as such it organizes the achievements of French legal thought. The article includes references to the case law of the French Supreme Court and the predominantly French-language literature on the subject matter, which is justified by its content.